

Kruipolie

Matteüs 15: 21-28

Liturgie: Welkom | Psalm 72: 1,4 | Stilte en bemoediging | Klein Gloria | Gebed | Kinderlied: ELB 447 | Kindernevendienst | Lezen: Matteüs 15: 21-28 (NBV) | NLB 942: 1,3 | Preek: Kruipolie | NLB 910: 1,4 | Geloofsbelijdenis | Dankgebed | ELB 270: 1,2 | Zegen

Lieve mensen,

Wat een apart verhaal, hè?

Dat verhaal over Jezus en die Kananese vrouw.

Dan denk je toch ook: Wat is dít?

Want zo ken je Hem niet?

Hij lijkt wel een PVV-er of een fan van Forum.

Iemand die niks van buitenlanders moet hebben.

Iemand die duidelijk zegt: Eigen volk eerst.

Maar dat is shocking. Dat verwacht je niet.

Zeker niet van Jezus.

Het eerste lied in deze dienst was Psalm 72.

Daar gaat het over een koning met een groot hart.

Hij zal de redder zijn der armen,

Hij hoort hun hulpgeschrei.

Hij is met koninklijk erbarmen

hun eenzaamheid nabij.

Nou zoiets, dat zou passen bij koning Jezus.

Maar daar zie je niks van.

Integendeel.

Jezus is afstandelijk en hard. En als hij dan toch iets tegen haar zegt, dan noemt hij haar ook nog eens een hond.

Het is gewoon bij de beesten af.

Waarom doet hij nou zo?

Waarom moet het zo lang duren, voordat hij deze vrouw helpt.

Wil hij deze vrouw op de proef stellen?

Doet hij dat om haar sterker te maken in haar geloof?

Dan klinkt al een stuk beter, maar ik vraag mij toch af of dat zo is.

Weet je, als je kijkt naar de plek van dit verhaal -naar wat er aan vooraf gaat en wat er op volgt- dan zie je iets bijzonders. Iets heel opvallends.

Want wat gaat er aan vooraf?

De vermenigvuldiging van de broden.

En wat komt daarna?

De vermenigvuldiging van de broden.

Uh, wacht even ... klopt dat wel?

Jazeker! Dat verhaal staat er twee keer in.

Niet alleen bij Matteüs, maar ook bij Marcus.

Twee keer worden er met paar broden duizenden mensen gevoed.

En zowel bij Matteüs als bij Marcus staan die twee verhalen dicht bij elkaar.

Ze worden van elkaar gescheiden door dit verhaal van Jezus en de Kananese vrouw of, zoals Marcus haar noemt, de syro-fenisische vrouw.

Is dat een foutje, dat dat verhaal van die wonderbare spijziging er twee keer in staat? Een vergissing?

Dat zou toch zo maar kunnen?

Maar dat is het toch niet.

Ja, zo op het eerste gezicht lijken die twee verhalen heel veel op elkaar.

Maar als je goed kijkt, dan zitten er ook verschillen in.

Het lijkt wel op zo'n plaatje met zoek de tien verschillen.

Want kijk maar: bij de eerste keer gaat om om 5 broden, om 5000 mensen en 12 manden met het overgebleven brood.

En bij de tweede versie gaat het om 7 broden, om 4000 mensen en om 7 manden met het overgebleven brood.

Dat valt op. En daar zit natuurlijk een bedoeling achter.
En wat is die bedoeling dan?

Nou, bij dat eerste verhaal gaat het om getallen, die met Israël te maken hebben. Want in het Jodendom spelen de getallen 5 en 12 een belangrijke rol.

Het getal 5 staat namelijk voor de eerste vijf bijbelboeken. De thora. De wet. En bij het getal 12 denk je natuurlijk aan de 12 stammen van Israël.

Daar gaat het dus om bij dat eerste verhaal.
Het gaat om het brood voor de kinderen van Israël.

En waar gaat het nou om bij de tweede vermenigvuldiging van het brood? Dan gaat het om de wereld.

Want 7, dat is het getal van de volheid.

En 4000 is 1000×4 .

En 1000 is dan het getal van de wereld. En 4 is het getal van de 4 windstreken. Dus hier gaat het om brood voor alle mensen uit noorden, oosten, zuiden en westen. Brood voor de Israëlieten en zelfs voor de honden.

En als je dat ziet, dan begrijp je ook beter, waarom Matteüs en Marcus dit verhaal over die vrouw hier plaatsen. Tussen die 2 verhalen over de vermenigvuldiging van de broden.

Want hier gaat het ook over brood.

Brood voor de honden.

Brood voor iemand die geen Jood is.

Brood voor een heidense vrouw.

Dit verhaal, lieve mensen, is het scharnier, de deur waar alles om draait. En die deur moet open. Van Israël naar de wereld.

Alleen die deur wil niet open. Het slot is helemaal vastgeroest.

De sleutel is niet in beweging te krijgen. Die zit muurvast.

Daar heb je wel wat kruipolie voor nodig.

Nou, en die kruipolie is er. Heel bijzondere kruipolie.

Want weet je wie die kruipolie is?

Dat is die Kananese vrouw. Zij kruipt en wurmt zich door alles heen.

Door alle weerstand heen. Door alle vastgeroeste denkbeelden heen.
En zelfs Jezus gaat om.

Dat is de farizeeën en schriftgeleerden nog nooit gelukt.
Jezus vangen op zijn woorden.
En deze vrouw doet het wel.

Die deur en dat slot gaat open.
Nee, dat gaat niet zomaar. Dat gaat piepend en krakend. Het gaat je
door merg en been heen.
Maar de deur gaat open.
En het brood kan uitgedeeld worden.
Aan haar .... en later aan duizenden mensen uit de vier windstreken.
Brood niet alleen voor het volk Israël, maar voor iedereen. Zelfs voor de
honden. Daar speelt deze vrouw een belangrijke rol in.

En weet je wat ik dan zo bijzonder vind?
Dat is, dat het er op lijkt dat Jezus er zelf ook door verrast wordt.
Alsof Hij dit niet zag aankomen.
Alsof het Hem ook moeite heeft gekost om los te komen van zijn eigen
denkbeelden.

Hij is in ieder geval diep onder de indruk van het geloof van deze
vrouw. O vrouw, groot is uw geloof.

Deze vrouw -zonder naam- zorgt voor een doorbraak.
En wat is het een zegen, wat is het goed, als er zulke mensen zijn.
Mensen die zijn als kruipolie.
Die dingen voor elkaar krijgen, waarvan wij dachten: Dat lukt nooit. Ze
kunnen beter hun mond houden, want dat keert zich nog tegen hen.

En toch zijn er door alle tijden heen steeds van die ijsbrekers en
baanbrekers geweest. Gelukkig maar!
Anders zag de kerk van vandaag er heel anders uit.
Veel strakker in het pak en strenger in de leer.
Dan waren we stil blijven staan en blijven hangen in de regeltjes van
wat wel en wat niet mag. Vooral op de zondag konden we daar heel
moeilijk over doen.

Dan was er ook geen ruimte gekomen voor mensen met een andere geaardheid.

Dan had de kerk nooit schuld beleden over die daden, die fout waren. Dan ... nou ja, daar kun je dan van alles bij bedenken.

Maar gelukkig waren er en zijn er mensen die ons wakker schudden. Die ons trekken uit onze eigen gegraven loopgraven en die ons helpen om te groeien en om open te bloeien.

In mijn studeerkamer staat dit schilderijtje van een jong meisje dat danst in de kerk. Misschien ken je die plaat wel. Het is een schilderij van Marius van Dokkum.

Je ziet een stijve, traditionele kerk.

De mensen hebben donkere kleren aan.

De dominee ziet er nogal oubollig uit.

En dan is daar een meisje met van die pippi langkousstaartjes en een vrolijk rood truitje aan dat danst.

Zij trekt natuurlijk de aandacht en je ziet de mensen vanuit de hoogte op haar neerkijken. Je hoort ze gewoon denken: Wat moeten we hiermee? Kan dit wel? Moeten we haar tegenhouden?

Ik vind dat tafereel echt schitterend.

Dat spreekt boekdelen.

Zelfs een kind, zo'n meisje kan kruipolie zijn.

Dat brengt leven in de kerk. Dat kan vastgeroeste tradities doorbreken en dat kan de doorgewinterde kerkgangers laten zien, waar het in het geloof echt om gaat.

Want waar het in het geloof echt om gaat, dat laat deze kanaanese vrouw duidelijk horen.

Ze noemt Jezus "Heer". Niet 1, niet 2, maar wel 3 keer!

Heer, Zoon dan David. Heer, help mij.

Zeker, Heer, maar de honden eten toch de kruimels op die van de tafel van hun baas vallen.

En dan is zij ook nog eens iemand, die doorzet. Die het niet opgeeft. Jezus moet haar helpen.

Hij is haar laatste strohalm.

Dus die deur, die móét open. Hoe dan ook.

Daarom blijft ze roepen en blijft ze zoeken en wurmt zij zich als kruipolie door alle weerstand heen, net zolang totdat Jezus zich gewonnen geeft en haar toch gaat helpen.

Wat bijzonder, hè. Ik heb daar echt bewondering voor.

Het doet mij denken aan een ander verhaal.

Dat verhaal van Jakob bij de Jabbok. Jakob vecht met God en Jakob is sterker. Hij heeft God in de houtgreep.

En als God hem vraagt om Hem los te laten, dan zegt Jakob: Ik laat u niet gaan, tenzij u mij zegent.

En net als die kanaanese vrouw krijgt ook Jakob de zegen van God.

Dat is wat!

Maar denk je dan misschien ... maar heeft God Jakob dan laten winnen?

En wilde Jezus dat die vrouw bleef zeuren?

Ja, dat zijn dan weer van die vragen, die wij stellen om God te kunnen begrijpen. Om God toch in onze vingers te kunnen krijgen.

Maar zo staat het er niet. Dus dan kunnen we ook geen antwoord op die vragen.

Wat ik wel in die verhalen zie zijn twee mensen, die zich met beide handen vastgrijpen aan de reddingsboei.

Twee voorbeelden van mensen met een groot en sterk geloof.

Twee mensen bij wie je je afvraagt: Hoe doen ze dat toch? Hoe houden ze dat vol?

Achter die twee mensen zie je zoveel andere mensen staan, die bidden om hulp, die schreeuwen om recht, die zo hopen op verandering.

In het pastoraat kom ik die mensen ook tegen.

Mensen die zoveel hebben meegemaakt, dat je gewoon niet weet wat je moet zeggen.

Sommigen zijn zo lamgeslagen en teleurgesteld, dat ze hun geloof zijn kwijtgeraakt.

Anderen blijven door alles heen toch bidden en hopen.

Niet dat dat hun gemakkelijk afgaat.

O nee, zij kennen ook de momenten dat het niet meer gaat en dat het hun allemaal teveel wordt.

Maar toch, zonder God kunnen ze ook niet.
Dan hebben ze helemaal niks meer.

Hoe ze dat doen, dat weten ze vaak zelf ook niet.
Maar het geeft hun op de één of andere manier wel kracht en hoop.
God zal toch een keer helpen.

Tijdens een bezoek hoor ik het die vrouw nog zeggen: *God heeft toch niet voor niets Zijn eigen Zoon gegeven.*
Dat is zo'n zin, die dan blijft hangen.

God heeft toch niet voor niets Zijn eigen Zoon gegeven.

Want waarom heeft God Zijn eigen Zoon gegeven?

Waarom moest Jezus naar deze aarde komen?

Dat was toch om de deur naar het leven, de deur naar de hemel, de deur naar God weer open te breken.

O, die deur zat muurvast. Die had ook kruipolie nodig.

En die kruipolie, ja, dat is onze Heiland.

Dat is de Heer, die na dit gesprek met die kanaanese vrouw verder gaat naar Jeruzalem om daar Zijn leven te geven, om ervoor te zorgen dat wij brood kunnen krijgen. Het brood van het leven. Het brood dat onze diepste honger stilt

Die vrouw is een doorzetter.

Maar Jezus is dat ook. Hij zette door. Hij ging zijn weg in gehoorzaamheid aan de Vader. Hij was gehoorzaam tot de dood. Ja, tot de dood des kruises. En daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam boven alle naam geschonken. Hij de Heer. De Koning, die zelfs de dood overwonnen heeft.

En daardoor schijnt er door die opengebroke deur weer een hoopvol licht. Een hoopvol licht voor deze wereld, voor de mensen uit alle windstreken. Een hoopvol licht ook voor jou en mij.

O zeker, het kan donker zijn.

Het leven kan ontzettend zwaar zijn.

Tijden dat je denkt: Hoort God mij wel? Komt er nog wel iets terecht van zijn beloften?

Maar God heeft Zijn eigen Zoon niet voor niets gegeven.
De deur staat open.
Het brood wordt uitgedeeld.
Het brood dat leven geeft.
Dat kracht geeft.
Het brood als voeding voor onderweg.

Daarom, lieve mensen, houd moed, gij die op reis zijt, want Gods werk staat niet stil.
Hij deelt het brood uit.
Hij bouwt aan Zijn koninkrijk.
Hij is bezig om al zijn beloften waar te maken.
Waar Hij aan begonnen is, dat laat Hij nooit los.

En wij ... wij mogen samen met die kanaanese vrouw als hondjes bedelen om brood. We mogen daar om vragen. We mogen daar om schreeuwen.
Ja, dat mogen we doen met de belofte van God, dat Hij ons hoort en dat Hij geen bidder laat staan.
Kijk maar naar onze reisgenoot.
Kijk maar naar die kanaanese vrouw.

Amen